

Sipoon kunnan asiantuntijalausunto hallituksen esitykseksi eduskunnalle uudeksi alueidenkäyttölainsi / Sibbo kommuns expertutlåtande om utkastet till regeringens proposition med förslag till ny lag om områdesanvändning

Kunnanhallitus / Kommunstyrelsen 24.08.2026

752/03.00/2026

Valmistelija / Beredare: Yhdyskuntajohtaja / Samhällsdirektör, Eric Roselius, eric.roselius(at)sipoo.fi

Eduskunnan ympäristövaliokunta on pyytänyt Sipoon kunnalta kirjallista asiantuntijalausuntoa aiheena hallituksen esitys eduskunnalle uudeksi alueidenkäyttölainsi ja laeiksi eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta. Kirjallinen lausunto käsitellään 17.9.2026 klo 10.00 pidettävässä ympäristövaliokunnan kokouksessa. Kirjallinen lausunto tulee toimittaa viimeistään perjantaina 4.9.2026 klo 12.00 mennessä.

Sipoon kunnanhallitus on 16.06.2025 § 230 antanut lausunnon kyseisestä lakiesityksestä. Nyt valmisteltu asiantuntijalausunto koskee sisällöltään samaa lakiehdotusta, ja asiantuntijalausuntoehdotuksen valmistelussa on lähtökohtana ollut kunnan jo antama lausunto.

Uudesta alueidenkäyttölainsi

Uusi alueidenkäyttölaki muodostuu valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita, kaavoitusta ja merialuesuunnittelua koskevista säännöksistä (nykyisen alueidenkäyttölain lukujen 1–10 a ja 24–26 a alueidenkäytön suunnittelua koskevat pykälät)

Alueidenkäyttölain valmistelua varten asetettiin työryhmä, jonka tehtävänä oli valmistella ehdotus uudeksi alueidenkäyttölainsi hallituksen esityksen muotoon (ympäristöministeriön päätös 1.11.2023). Työryhmän toimikausi oli 10.11.2023–30.9.2024.

Lakiesityksen tavoitteena on uudistaa alueidenkäyttöä koskevat säännökset Petteri Orpon hallitusohjelman tavoitteiden toteuttamiseksi. Esityksen tavoitteena on myös, että alueidenkäyttöä koskevia säännöksiä uudistettaessa otetaan huomioon alueidenkäytön suunnittelun tulevaisuuden haasteista, muuttuvasta toimintaympäristöstä sekä aluehallinnon rakenteiden muutoksista aiheutuvat kehittämistarpeet. Lisäksi uudistuksen tavoitteena on selkeyttää ja sujuvoittaa alueidenkäyttöä koskevia säännöksiä ja tehdä niihin tarvittavat lakitekniset ja kielelliset korjaukset

Uudessa alueidenkäyttölainsi maakuntakaava rajattaisiin koskemaan vain valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittäviä asioita ja myös maakuntakaavan oikeusvaikutuksia rajattaisiin. Kuntien yhteinen yleiskaava ohjaisi yleiskaavaa maakuntakaavan sijasta ja kuntien yhteinen yleiskaava olisi mahdollista hyväksyä kuntien valtuustoissa. Lakiin lisättäisiin säännökset maanomistajan yleiskaavaa ja asemakaavaa koskevasta aloiteoikeudesta sekä kunnan mahdollisuudesta antaa asemakaavaa tai yleiskaavaa koskeva ehdotus maanomistajan valmisteltavaksi. Lakiin lisättäisiin myös suurimpien kaupunkiseutujen yhteistyövelvoitetta, asemakaavan ja yleiskaavan yhteiskäsittelyä sekä aurinkovoimarakentamista ohjaavaa yleiskaavaa että tuulivoimalan vähimmäisetäisyyttä asutuksesta koskevat säännökset.

Esityksen perustelujen mukaan kaavoitusmenettelyä koskevia säännöksiä yksinkertaistettaisiin. Muutoksenhakuoikeus asemakaavan hyväksymistä

koskevasta päätöksestä rajattaisiin tietyissä tilanteissa asianosaisiin ja yhteisöille lisättäisiin muistutusvelvoite valitusoikeuden käyttämisen edellytykseksi.

Lakiesitykseen voi tutustua täällä: [Hallituksen esitys eduskunnalle](#)

Esittelijä / Föredragande Kunnanjohtaja / Kommundirektör Grannas Mikael

Ehdotus / Förslag

Kunnanhallitus päättää antaa liitteen 1 mukaisen asiantuntijalausunnon eduskunnan ympäristövaliokunnalle hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle uudeksi alueidenkäyttölaiksi. Yhdyskuntajohtajalle annetaan oikeudet tehdä aineistoon teknisiä korjauksia ennen lausunnon toimittamista eduskunnan ympäristövaliokunnalle.

=====

Kommunstyrelsen beslutar ge ett expertutlåtande till Riksdagens miljöutskott om utkast till regeringens proposition med förslag till ny lag om områdesanvändning enligt bilaga 1. Samhällsdirektören ges rätt att göra tekniska korrigeringar i materialet innan utlåtandet lämnas in till riksdagens miljöutskott.

Käsittely / Behandling

Päätös / Beslut

Liitteet / Bilagor

Liite Bilaga 1 - Asiantuntijalausunto AKL HE